

15. mødedag, fredag den 23. oktober 2009.

Punkt 62

Beslutningsforslag om at Naalakkersuisut pålægges at styrke tilsynet med de forhold, børn og unge der er anbragt udenfor hjemmet, lever under.

(Atassut's medlemmer af Inatsisartut: Finn Karlsen, Siverth K. Heilmann, Knud Kristiansen)

(1. behandling)

Mødeleder: Finn Karlsen, Tredje næstformand, Atassut

Finn Karlsen, Tredje næstformand (A)

Så går vi videre til punkt 62. Beslutningsforslag om at Naalakkersuisut pålægges at styrke tilsynet med de forhold, børn og unge der er anbragt udenfor hjemmet, lever under. Et forslag fra Atassut-gruppen.

Først fremlægger Siverth K. Heilmann, værsgo'.

Siverth K. Heilmann (A)

Tak, hr. formand.

I henhold til Landstingsforordning nr. 1 af 15. april 2003 om hjælp til børn og unge med senere ændringer, skal Landsstyret føre driftsmæssigt, økonomisk og pædagogisk tilsyn med døgninstitutionerne.

Ud over de døgninstitutioner, der både ejes og drives af det offentlige, er der efterhånden flere private virksomheder, der drives som selvejende institutioner, der gerne vil have anbragt børn og unge hos sig.

Denne udvikling ser vi fra Atassut ingen hindring for, men det er af overordentlig vigtig betydning for os, at der i alle henseender er sikret den bedst mulige indsats og arbejde for børn og unge, der bliver anbragt udenfor hjemmet.

Derfor finder vi det naturligt i Atassut, at man sideløbende med stigningen af brugen af private virksomheder, til at varetage problemfyldte børn og unges tarv, også tydeliggør og strammer op på de lovgivningsmæssige rammer.

For det skal huskes at de børn og unge, der bliver anbragt udenfor hjemmet, har været igennem meget traumatiske og hårde oplevelser forud for anbringelsen, og at nogle af dem endda kan være til fare for sig selv og sine omgivelser, derfor er det bydende nødvendigt at anbringelsen har klare formål og er sikret den højeste kvalitet.

Derfor kræver vi fra Atassut at der mindst bliver opfyldt følgende:

- Opstramning og tydeliggørelse af kravene til døgninstitutionerne.
- Naalakkersuisuts tilsynspligt bliver tydeliggjort.
- Det i henhold til forordningen centrale børnesagkyndige udvalgs arbejde bliver tydeliggjort.

Med disse begrundelser overlader vi forslaget til behandling hos Inatsisartut.

Tak.

Finn Karlsen, Tredje næstformand (A)

Vi siger tak til forslagsstillernes fremlæggelse.

Og den næste fremlægger er medlem af Naalakkersuisut for Sociale Anliggender.

Maliina Abelsen, Medlem af Naalakkersuisut for Sociale Anliggender (IA)

Tak for et relevant forslag, som ligger Naalakkersuisut meget på sinde.

For så vidt angår forslagsstillernes spørgsmål om ”opstramning og tydeliggørelse af kravene til døgninstitutionerne” tager det generelle tilsyn med døgninstitutionerne afsæt i en grundig godkendelsesproces, hvor departementets løbende tilsyn, derefter baserer sig på de betingelser, som anbringelsesstedet er godkendt på. For så vidt angår tydeliggørelse af disse krav skal det bemærkes, at man i Departementet for Sociale Anliggender er i færd med at tydeliggøre procedurerne ved etablering af selvejende døgninstitutioner og at man i forbindelse med godkendelse af nye institutioner er klar med en ny vejledning herom, i løbet af 2009.

I spørgsmålet om tydeliggørelse af Naalakkersuisuts tilsynspligt, skal det indledningsvist nævnes, at tilsynsopgaven omfatter både det specifikke tilsyn med barnet og det generelle tilsyn (sektortilsynet) med anbringelsesstedet. Det specifikke tilsyn påhviler kommunen og følger barnets handleplaner, med udgangspunkt i landstingsforordning om hjælp til børn og unge, mens det generelle tilsyn påhviler Departementet for Sociale Anliggender. Begge tilsyn har til formål at være med til at sikre det bedst mulige liv for barnet og den unge, som ikke kan bo hjemme, og som derfor må anbringes udenfor hjemmet.

Det generelle tilsyn med døgninstitutionerne og kommunerne omfatter dels et løbende samarbejde og dels et formaliseret tilsyn, som Departementet fører med egne døgninstitutioner og de selvejende institutioner, som det har driftsoverenskomst med.

Reglen om Naalakkersuisuts overordnede tilsynsopgave findes endvidere i landstingsforordning om socialvæsenets styrelse og organisation i ”§1. Landsstyret leder og tilrettelægger administrationen af det grønlandske socialvæsen og fører tilsyn med kommunernes forvaltning af det sociale regelsæt”. Naalakkersuisuts tilsyn med forvaltningen af det sociale område er et generelt sektortilsyn, som alene er undergivet de retlige grænser, som er en konsekvens af, at forvaltningen af reglerne i vidt omfang er pålagt kommunerne, og at ankefunktionen er overgået til Det Sociale Ankenævn.

I beslutningsforslaget bemærkes det at: ”det er bydende nødvendigt at anbringelsen har klare formål og er sikret den højeste kvalitet”.

Som et led i ovennævnte generelle sektortilsyn følger det, at Naalakkersuisut har en pligt til at undersøge konkrete sager i kommunerne bl.a. i forbindelse med tilsynsbesøg og i forbindelse med henvendelser i konkrete sager. Det er ved undersøgelsen af disse konkrete sager i henhold til Departementets tilsynsforpligtelse, at der sikres kvalitet ved kontrol af kommunernes forvaltning af

de sociale regelsæt, herunder bl.a. af de handleplaner som følger det enkelte barn og som er en del af det specifikke kommunale tilsyn.

Inatsisartuts Ombudsmand har også vist interesse for spørgsmålet og departementet er ved at udarbejde et svar til Ombudsmanden vedrørende tilsynsplikten. Spørgsmålet er i øvrigt belyst på Ombudsmandens hjemmeside.

Endvidere ønsker Atassut at: ”det børnesagkyndige udvalgs arbejde bliver tydeliggjort”.

Reglerne i landstingsforordningen om børn og unge vedrørende det centrale børnesagkyndige udvalg er tydelige. Udvalgets arbejde består hovedsageligt i, at afgive udtalelser i sager, hvor der er uenighed ved udskrivelse af et barn fra en døgninstitution eller en professionel familiepleje. Tiden har imidlertid vist, at bestemmelserne ikke anvendes, da behovet er minimalt.

Naalakkersuisut kan endvidere bemærke, at departementet har nedsat en tilsynsgruppe som løbende evaluerer departementets tilsynsarbejde med henblik på optimering af dette, herunder bl.a. udkast til forbedrede procedurer af tilsynet samt opfølgning på Inatsisartuts Ombudsmands udtalelser om Naalakkersuisuts forpligtelser som social tilsynsmyndighed.

En yderligere styrkelse af tilsynsområdet vil kræve en afdækning af behov og økonomiske konsekvenser. Dette arbejde vil naturligt indgå i et allerede planlagt reformarbejde af henholdsvis landstingsforordning af hjælp til børn og unge og landstingsforordning om socialvæsnets styrelse og organisation.

På nuværende tidspunkt kan Naalakkersuisut dog ikke fastsætte et tidspunkt for, hvornår et sådan reformarbejde til være afsluttet, og derfor må Naalakkersuisut anbefale, at forslaget ikke imødekommes i sin nuværende form

Med disse bemærkninger overdrages forslaget til Inatsisartuts velvillige behandling.

Finn Karlsen, Tredje næstformand (A)

Vi siger tak til Maliina Abelsen, medlem af Naalakkersuisut for Sociale Anliggender, Inuit Ataqatigiit.

Og nu til partiernes ordførere, først er det medlem af Inatsisartut Jane Petersen, Inuit Ataqatigiit, værsgo'.

Jane Petersen (IA)

Tak.

Først vil jeg lige gøre opmærksom, at denne fremlæggelse er udarbejdet sammen med Kattusseqatigiit Partiiat.

Jeg skal indledningsvis gøre opmærksom på, at jeg vil fremlægge dette ordførerindlæg i samarbejde med Kattusseqatigiit Partiiat.

Vi - Inuit Ataqatigiit og Kattusseqatigiit Partiiat – kan for en stor dels vedkommende forstå baggrunden for fremsættelsen af forslaget fra Atassut's gruppe som et ønske om styrkelse af tilsynet med de forhold, som børn og unge anbragt uden for deres hjem lever under. Imidlertid må vi erklære os enige i udgangspunktet for ønskerne om en stramning af forordningen i forhold til, at der er tale om selvejende institutioner, men vi føler os også nødsaget til at gøre opmærksom på, at en gennemførelse af stramningerne kræver at man bruger den fornødne tid hertil.

Medlemmet af Naalakkersuisut siger i sit svarnotat bl.a., at der er igangsat et arbejde med at tydeliggøre procedurerne ved etablering af selvejende døgninstitutioner og at man i forbindelse med godkendelse af nye institutioner er klar med en ny vejledning her i 2009. Denne melding kan vi kun bifalde.

Vi vil ikke undlade at gøre opmærksom på, at en forøgelse og en stramning af tilsynet af disse institutioner naturligvis også må forventes at have økonomiske konsekvenser. Dette forhold er således også indeholdt i svarnotatet fra Naalakkersuisoq. Spørgsmål i den forbindelse må nødvendigvis undersøges nøje, og efter vores opfattelse må vi naturligvis bruge den fornødne tid hertil.

Departementet for Sociale Anliggender har nedsat en gruppe til løbende at evaluere tilsynsarbejdet, ligesom de forhold der er omtalt i det foreliggende forslag ligeledes er indarbejdet i denne gruppes opgaver. Vi ønsker at udtrykke vores tilfredshed med dette arbejde, og vi vil glæde os til at se resultaterne heraf.

De omfattende og nødvendige undersøgelser, der efterlyses i det foreliggende forslag må vi naturligvis bruge den nødvendige tid at få foretaget. En så vigtig opgave af dette omfang må ikke strækkes over længere tid end nødvendigt.

Med baggrund i disse bemærkninger skal vi fra Inuit Ataqatigiit og Kattusseqatigiit Partiiat tilslutte os Naalakkersuisut's anbefaling af, at det foreliggende forslag ikke imødekommes i sin nuværende form.

Finn Karlsen, Tredje næstformand (A)

Vi siger tak til Inuit Ataqatigiit's ordfører, medlem af Inatsisartut Jane Petersen. Er der kommentarer til Inuit Ataqatigiit's fremstilling? Medlem af Inatsisartut Naja Petersen, Atassut, værsgo'.

Naja Petersen (A)

Tak til Inuit Ataqatigiit's ordfører. Jane Petersen, jeg vil lige spørge dig, i slutningen af din fremstilling anbefaler I, at forslaget forkastes, sådan som den ser ud efter Maliina Abelsen, Naalakkersuisoq for Sociale anliggender, beslutning. Men Maliina Abelsen, Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Inuit Ataqatigiit, i slutningen af sin fremstilling at have anbefalet en forkastelse af forslaget, vistnok havde ombestemt sig og anbefalede, at sagen tages op i Inatsisartut, hvordan stiller I jer til det?

Finn Karlsen, Tredje næstformand (A)

Tak, også ordfører for Inuit Ataqatigiit, medlem af Inatsisartut Jane Petersen, Inuit Ataqatigiit, værsgo'.

Jane Petersen (IA)

Tak, vi i Inuit Ataqatigiit mener, at sagen som pågår, er nødvendig. Forskellige sager som Naalakkersuisut skal have afdækket, vil tage noget tid. Efter afdækningen vil det være nødvendigt at ændre forordningen, derfor forkaster vi forslaget, sådan som den ser ud.

Finn Karlsen, Tredje næstformand (A)

Vi siger tak til ordføreren for Inuit Ataqatigiit, medlem af Inatsisartut, Jane Petersen.

Den næste taler er ordføreren for Siumut, medlem af Inatsisartut, Ruth Heilmann, værsgo'.

Ruth Heilmann (S)

Tak, hr. formand.

Vi forstår godt det grundlæggende i Atassuts forslag.

Forslagsstillerne påpeger at det er meget hårdt for børn og unge, der bliver anbragt uden for hjemmet. Vi kan alle forestille os hvor hårdt og følelsesmæssigt belastende, det må være for børn og unge og de efterladte, når børn og unge bliver anbragt væk fra hjemmet, forældre, søskende, familie og fra stedet, hvor man har sine rødder.

Derfor prøver man at sikre igennem lovgivningen til hjælp for børn og unge at give anbragte børn og unge den bedste dagligdag.

Derfor skal døgninstitutioner styres efter forordningen om hjælpeforanstaltninger for børn og unge.

Da kommunerne har det fulde ansvar for anbringelsen skal de inddrages i det almindelige tilsyn.

Eksisterende problemer skal søges løst i barnets hjem. Det er meget vigtigt, at alle ansvarlige følger godt med i behandlingsplanerne for barnet. Der er lige så vigtigt, at tilsynsmyndigheden udfører sit arbejde.

Derfor er det meget vigtigt, at man satser på kort varige anbringelser uden for hjemmet af børn, med sigte på og arbejde for barnets trygge tilbagevenden til hjemmet.

Forslaget har sit udspring i, at flere selvejende institutioner bruges mere og mere ud over de offentliges egne institutioner, hvorfor Atassut mener, at Inatsisartuts Forordning nr.1 af 15 april 2003 skal strammes op.

Det er mest Naalakkersuisuts tilsynspligt samt det centrale børnekyndige udvalgs arbejde, man ønsker skal strammes op. Hvilke problemer, der måtte være grundlag for opstramning af tilsynet,

nævnes ikke hvorfor Siumut ønsker uddybning fra forslagsstillerne før vi tager endelig stilling til forslaget.

Naalakkersuisut siger i deres svar, at der er nedsat en arbejdsgruppe, som skal udarbejde forslag til, hvordan tilsynet kan styrkes. Siumut mener, at det her er nødvendigt, at Naalakkeruisoq forklarer mere detaljeret om arbejdsgruppen.

Naalakkersuisoq siger, at det vil være nødvendigt at afdække behovet, hvis tilsynet skal udvides. Naalakkersuisoq lover endvidere, at tilsynspligten vil blive medtaget i det allerede planlagte revision af børne- og ungelandsstingsforordningen samt landstingsforordning om socialvæsenets styrelse og organisation. Samtidig siger Naalakkersuisoq, at man på nuværende tidspunkt ikke kan sige, hvornår føromtalt arbejde kan afsluttes.

Ud fra de fremførte mener Siumut, at der er gode grunde til at forslaget behandles i udvalget for sociale anliggender.

Finn Karlsen, Tredje næstformand (A)

Vi siger tak til ordføreren for Siumut, medlem af Inatsisartut, Ruth Heilmann. Er der kommentarer til hendes fremstilling? Det er ikke tilfældet, så vi siger tak til Ruth Heilmann.

Den næste taler er medlem af Inatsisartut, Astrid Fleischer Rex, Demokraterne, værsgo'.

Astrid Fleischer Rex (D)

Tak.

Det er på sin plads, at vi fra Inatsisartut hele tiden holder øje med at vores love følger med tiden. Det er i sagens natur fuldstændig lige meget, hvilke forordninger man her taler om. Lovene skal tilpasses virkeligheden

Vi fik sidste år at vide her i Inatsisartut i tal, at der er cirka 1300 børn og unge, som er anbragt udenfor hjemmet. Det er et meget stort antal af vore børn, som på den ene eller den anden måde har haft hårde oplevelser, som det tager år at rette op på - hvis det vel at mærke er muligt at rette op på. Derfor er det af en meget stor samfundsmæssig vigtighed, at vi leder disse børn godt på vej til voksenlivet.

Atassut skriver i sin begrundelse for forslaget, at partiet finder det naturligt, at man tydeliggør og strammer op på de lovgivningsmæssige rammer på baggrund af, at der er sket en stigning i brugen af private institutioner.

Demokraterne er på ovenstående baggrund helt enig i forslaget om at styrke tilsynet. Sådan som Demokraterne forstår forslaget, skal man styrke den pædagogiske del og forlange af hver institution, at disse skal oplyse om hvilken pædagogik man vil bruge overfor de forskellige unge, som er sat på institution. Dette vel at mærke før Selvstyret godkender institutionen.

Demokraterne opfordrer Naalakkersuisut om at tydeliggøre dette i bekendtgørelsen.

Forslaget henvises til Familieudvalget til yderligere behandling. I den forbindelse vil Demokraterne understrege, at det som vi er villige til at godkende er den budgetneutrale forståelse af forslaget.

Finn Karlsen, Tredje næstformand (A)

Vi siger tak til Demokraternes ordfører, medlem af Inatsisartut Astrid Fleischer Rex. Der er vist heller ingen kommentarer.

Den næste er medlem af Inatsisartut Naja Petersen, Atassut, værsgo'.

Naja Petersen (A)

Tak.

Når børnefamilier er i dybe sociale problemer, kan det i sidste ende blive uundgåeligt at børn og unge midlertidigt bliver anbragt udenfor hjemmet, og dette kan enten ske i enighed med forældrene eller ved tvang.

Når børn og unge bliver anbragt udenfor hjemmet, har de forud for anbringelsen haft svære traumatiske oplevelser, og der kan ikke herske tvivl om at børn og unge der bliver anbragt udenfor hjemmet oplever det at blive fjernet fra hjemmet som en traumatisk oplevelse, det er derfor meget vigtigt at arbejdet for denne gruppe børn og unge, så vidt som muligt er optimal og det er af overordentlig vigtig betydning at de oplever tryghed.

Tidligere blev børn og unge anbragt i offentlige døgninstitutioner alene, men som bekendt er det i dag mere og mere udbredt at private har etableret sig som døgninstitutioner og ønsker at tage sig af de børn og unge, der bliver anbragt udenfor hjemmet.

Som fremlæggeren af vores forslag allerede har sagt, anser vi ikke denne udvikling som et problem i sig selv, men det vi mangler er at de lovgivningsmæssige rammer for anbringelserne bliver opdateret og opstrammet, og det er det vi netop efterlyser her.

Fra Atassut bemærker vi at Naalakkersuisut indstiller vores forslag både til forkastelse men også til velvillig behandling hos Inatsisartut, og det er selvfølgelig vores håb i Atassut at forslaget bliver velvilligt behandlet.

Vi bemærker ligeledes at Naalakkersuisut gør opmærksom på at en yderligere styrkelse af tilsynsområdet vil kræve en afdækning af behov og økonomiske konsekvenser og at dette arbejde naturligt vil indgå i et allerede planlagt reformarbejde af henholdsvis landstingsforordning af hjælp til børn og unge og landstingsforordning om socialvæsnets styrelse og organisation.

Sagen er ifølge vores mening meget vigtig og det er derfor af overordentlig vigtig betydning at Inatsisartut så vidt som muligt i gensidig forståelse og i fælles mål sørger for at arbejdet bliver gennemført grundigt, derfor skal vi indstille til at forslaget bliver velvillig behandling og at den bliver leveret til Landstingets Socialudvalg inden andenbehandlingen.

Finn Karlsen, Tredje næstformand (A)

Vi siger tak til medlem af Inatsisartut Naja Petersen, ordfører for Atassut. Er der kommentarer til hendes fremstilling? Medlem af Inatsisartut Ruth Heilmann, Siumut, værsgo'.

Ruth Heilmann (S)

Tak, vi i Siumut er meget interesseret i Atassut's forslag, men vi mangler en uddybning af hvorfor de ønsker en opstramning af loven. Her bemærker jeg, at I i jeres fremstilling siger, at rammerne for loven bør strammes, den vil jeg gerne have uddybet nærmere?

Finn Karlsen, Tredje næstformand (A)

Ordfører for Atassut, medlem af Inatsisartut Naja Petersen, Atassut.

Naja Petersen (A)

Medlem af Inatsisartut Ruth Heilmann, Atassut, tak for dit spørgsmål. Det er meget vigtigt, at i takt med at døgninstitutionerne bliver fornyet i Grønland under udbygning og at servicen bliver forbedret, at lade lovene følge med. Bl.a. skal man kunne se i lovene, da alle har adgang til lovene, om de private døgninstitutioner lever op til kravene, da det er de private døgninstitutioner, vi går ud fra. Der skal vi kunne se, om servicen og standarden er i orden, og hvordan disse kan sikres i loven. Som et eksempel kan jeg nævne, at i takt med at der kommer flere private døgninstitutioner og offentlige institutioner, der skal vi kunne vurdere, hvad den pågældende institution kan tilbyde barnet, og om en service, de kan tilbyde barnet er passende. Vi mener, at disse bør præciseres gennem en opstramning af loven. Også fordi disse private og kommunale døgninstitutioner kan sikre, hvilken døgninstitution, der er den mest egnede for barnet.

Justus Hansen, Fjerde næstformand (D)

Den næste spørger er medlem af Inatsisartut Astrid Fleischer Rex, Demokraterne.

Astrid Fleischer Rex (D)

Jeg har gennemlæst Atassut's forslag flere gange. På den ene side forstår jeg forslaget på den måde, at I først kan opnå jeres krav gennem en ændring af loven, men på den anden side også forstår forslaget på den måde, at lovene i sig selv er gode nok, og der skal blot ske en mindre regulering af vejledningen, før I opnår det, I gerne vil opnå med jeres forslag. Vi i Demokraterne kan godt forstå, at fremgangsmåder og pædagogikken i de private døgninstitutioner bør præciseres og til hvilke børn og unge, disse er mest egnede. Så jeg vil gerne spørge, om I søger at ændre lovene i løbet af to-tre år? Eller skal lovene blot ændres. Så de bliver mere forståelige?

Justus Hansen, Fjerde næstformand (D)

Medlem af Inatsisartut, ordfører Naja Petersen, Atassut.

Naja Petersen (A)

Tak til medlem af Inatsisartut Astrid Fleischer Rex, Demokraterne, for dit spørgsmål. I Atassut er det ikke vores mening at ændre på den eksisterende lov, som i dag er tidssvarende, men der kan naturligvis reguleres noget ind i loven, så den bliver lettere at forstå.

Justus Hansen, Fjerde næstformand (D)

Der er ikke flere spørgsmål, så vi siger tak til Atassut. Og nu Siverth K. Heilmann, på vegne af forslagsstillerne.

Siverth K. Heilmann (A)

Tak. Jeg takker for partiernes svar til vort forslag samt Naalakkersuisut's både accept og forkastelse af forslaget. Men vi kan selv høre, hvordan partierne svarer og hvordan svaret fra Naalakkersuisut lyder.

Men på vegne af Naalakkersuisut, hvad var det, hun hed? Abelsen ! Naalakkersuisoq for sociale Anliggender, hendes besvarelse med både ja og nej tyder vi i Atassut som at lade døren stå på klem. Vedr. de alvorlige problemer, som børn og unge har, og som ombudsmanden er opmærksom på, at døren står på klem for, at der arbejdes alvorligt med problemet. Så jeg kan herfra melde, at vi fra Atassut vil være opmærksomme på Naalakkersuisut's tiltag og gerne vil samarbejde om problemet. Det er der ingen tvivl om. Så selvom Naalakkersuisut's svar er lidt utydelig, takker jeg for deres svar.

Jeg kan forstå, at Inuit Ataqatigiit og Kattusseqatigiit Partiiat i fællesskab har lavet et udkast til forslaget, hvor de forkaster forslaget, og de anbefaler ikke en udvalgsbehandling af sagen.

Det er mere tydeligt, at ordføreren for Siumut støtter forslaget og hendes forståelse er mere tydelig, men de efterlyste en uddybning. Selvom Atassut's ordfører allerede for lidt siden uddybede, kan jeg også bidrage lidt. Vi ved, at børn og unge, der bliver anbragt udenfor hjemmet bliver flere, og her i vores budskab, har vi forsøgt at få frem, at voldelige episoder ved kolonier, har vi nok alle hørt om. Vold med våben bliver nok ikke første og sidste gang.

Hvis vi skal forebygge disse episoder, bør vi være mere årvågne med hensyn til at forny forordningen, tilpasse den, da der også bliver flere private døgninstitutioner. Vi kan ikke komme uden om at forny og tilpasse forordningen og måske stramme op på den. Vi ser også børn og unge fra eksempelvis behandlingsskibet "Tuullik". Disse børn og unge tager ned på skibet, tilsyneladende uden opsyn og passer på sig selv. Alle disse emner kan tages op, og jeg mener, at vi bør være opmærksomme på flere forhold. Fra Atassut har jeg også bemærket, at flere partier ønsker sagen

sendt til udvalgsbehandling i det respektive udvalg, da Siumut også ønsker dette, er jeg glad for dette.

Så vil jeg bare henvide Demokraternes ordfører Astrid Fleischer Rex til mit svar til Siumut's ordfører i hendes efterlysning efter uddybninger. Jeg er glad for jeres henvisning til udvalgsbehandling, og vi er taknemmelig for jeres støtte.

Vi er naturligvis glade for Naja Petersens støtte fra Atassut. Så vil vi blot ønske fra Atassut, at sagen vil blive taget alvorligt under udvalgsbehandlingen samt Naalakkersuisoq, da hun naturligvis ikke vil blive udeladt.

Jeg takker til partiernes og Naalakkersuisoq's ytringer.

Justus Hansen, Fjerde næstformand (D)

De var så ordførerindlæggene og spørgsmål. Så skal vi lige have de afsluttende bemærkninger. Den første er Ruth Heilmann, Siumut, værsgo.

Ruth Heilmann (S)

Tak, hr. formand. Jeg vil gerne sige tak til Atassut's ordfører, Naja Petersen samt fremlæggeren for Atassut, Siverth K. Heilmann, da I kom med en uddybning af sagen. I forståelse heraf skal jeg melde jer vor store støtte fra Siumut, og jeg er også glad for, at flertallet henviser sagen til udvalgsbehandling, og I kan regne med vores støtte i udvalsarbejdet, tak.

Siverth K. Heilmann (A)

Tusind tak.

Justus Hansen, Fjerde næstformand (D)

Den næste er medlem af Naalakkersuisut Maliina Abelsen, værsgo.

Maliina Abelsen, Medlem af Naalakkersuisut for Sociale Anliggender (IA)

Tak, nu var det faktisk ikke med vilje at der skulle være denne her lille sløjfe på afslutningen, så det stod som om det var afslået og imødekommet. Men når det så er gjort, så er det måske ikke ringe igen, fordi det har faktisk været et meget svært punkt at behandle.

Først vil jeg gerne sige tak til Atassut, fordi I har sat fokus på noget, som er rigtig, rigtig vigtigt. Og jeg har meget, meget stor forståelse for Atassuts forslag. Så når Naalakkersuisut giver afslag, så kan

man sige at det er for at være på den sikre side, fordi at jeg eller Naalakkersuisut ikke var sikker på hvad det var vi sagde ja til. Og fordi vi ikke kender de økonomiske konsekvenser. Man kan nemlig forstå Atassuts forslag på to måder. Man kan forstå det sådan at det er landstingsforordning om hjælp for børn og unge, der skal være tydeligere, hvor f.eks. skal fremgå at det er Selvstyret, der godkender og har tilsyn med også med de privatejede institutioner. For det har Selvstyret. Dette bør være og skal være tydeligere i lovgivningen, hvilket vi sådan set også allerede arbejder på på i departementet. For lige mege hvad så er det grundlæggende at det er Selvstyrets opgave at føre tilsynet, også selv om det ikke står i lovgivningen. Men derfor bør det stå der.

Men hvis man skal forstå forslaget som at lovgivningen og bekendtgørelsen strammes op, så der f.eks kommer titl at stå at døgninstitutionerne, de selvstyre ejede og de privatejede f.eks. skal have meget oftere tilsyn, krav til hvordan institutionerne skal være indrettet og andre krav, så er det noget der kommer til at have økonomiske konsekvenser, og det er jeg holder tilbage med og vil gerne kunne regne på først.

Så det er på den baggrund at jeg afslår det i første omgang for at der kan dannes økonomisk overblik over hvad det indebærer, hvis det er sådan man skal forstå forslaget.

For vi mener også at der er stort stykke arbejde at gøre i forhold til tilsynet. For vi skal huske på at de børn og unge, som placeres i døgninstitutionerne, de er dem, som ikke selv har kræfter til at snakke deres sag, og derfor er det ekstra vigtigt, at vi fra det offentliges side udviser ansvar og sørge for at disse personer lever under gode og trygge vilkår, og det er derfor, jeg er meget glad for Atassuts beslutningsforslag, som sætter fokus på noget, som er så vigtigt.

Hvis Atassuts forslag skal forstås sådan, at man ønsker at der skal være tydeligere og krav til de selvstyrejede døgninstitutioner og de private døgninstitutioner, så kan jeg sige at det er glædeligt for departementet for sociale anliggender allerede nu er i gang med at forbedre vejledningen, så der stilles flere krav til døgninstitutionerne.

Dette findes ikke i bekendtgørelsen, men i en ny vejledning, og det er et godt skridt.

Derfor har det en af de punkter, der har været svære at skrive svarnotat til. Derfor er det svært at sige om Atassut mener om vi faktisk er på rette vej til det, der var formålet med forslaget.

For hvis forslaget er at det skal blive tydeligere i lovgivningen, at det er Selvstyret, der har tilsynspligten med de selvejede, så er vi på vej.

Siumut spørger til den arbejdsgruppe, der evaluerer tilsynsarbejdet. Det er en intern arbejdsgruppe, der diskuterer om tilsynet kører på bedste vis, hvordan det fungerer med i samarbejdet med kommunerne, fordi der også ligger en opgave her i samarbejde mellem Selvstyret og kommunerne.

Demokraterne vil gerne have det her socialpædagogiske arbejde eller afsæt for institutionerne bliver tydeligere i bekendtgørelsen. På nuværende tidspunkt er man ved at gøre det meget tydeligere i vejledningen. Men det er meget muligt at det er rigtigt, at det også burde fremkomme i bekendtgørelsen, og det kan godt lade sig gøre.

Så grundlæggende er det faktisk sådan at der er en dør på klem, en meget stor dør for at få tydeliggjort i lovgivningen hvad der er vores opgave. Men samtidig har Naalakkersuisut afslået det, fordi det også kan læses som at bekendtgørelsen kan indeholde ting om at der skal gøres endnu mere. Tak.

Justus Hansen, Fjerde næstformand (D)

Så er det åbent for spørgsmål. Og den første spørgsmål er Siverth K. Heilmann, Atassut.

Siverth K. Heilmann (A)

Tak, hr. mødeleder. Her vil vi blot fremhæve, at private døgninstitutioner bliver flere i takt med, at anbragte børn og unge udenfor bliver flere, og disse er meget tydelige. Medbringelse af farlige våben på kolonier kan også koste dyrt, hvilket der er eksempel på. Hvis vi skal forebygge disse efterlyser vi handling og tilpasning. Derfor skal jeg blot henvise til vore tre anbefalinger, da de ikke vil koste det hvide ud af øjnene efter vor mening. Efter behandling i udvalget vil partierne og vi komme med anbefalinger til Naalakkersuisut, tak.

Justus Hansen, Fjerde næstformand (D)

Tak, noget at tilføje. Tak til medlemmet for sociale anliggender. Næste spørger, det er Naja Petersen, Atassut.

Naja Petersen (A)

Tak, jeg vil gerne spørge medlem af Naalakkersuisut, selvom hun var inde på det i slutningen af sit indlæg. Du sagde, at ombudsmanden også havde fremlagt noget meget interessant i lighed med vores forslag, og Naalakkersuisut er i gang med at udarbejde et svar til ombudsmanden. Du siger videre i begyndelsen af din tale, at man er begyndt at lave tilpasninger for tilsyn og pasning i takt med, at de selvejende døgninstitutioner vokser i antal, og at disse vejledninger til private døgninstitutioner vil være klare i løbet af 2009. Skal jeg derfor forstå det på den måde, at medlem af Naalakkersuisut støtter vort forslag?

Justus Hansen, Fjerde næstformand (D)

Medlem af Naalakkersuisut.

Maliina Abelsen, Medlem af Naalakkersuisut for Sociale Anliggender (IA)

Ja, man kan forstå det sådan at det bliver støttet den måde, at vejledningen, den bliver færdig her i 2009, fordi der netop også har været fokus på området, at man skal have den vejledning også de selvejende institutioner bliver mere tydelige og der stilles flere krav til de institutioner. Så det er mit håb at den vejledning, eller helt klar forventning at den vejledning vil stramme op på forholdene.

Justus Hansen, Fjerde næstformand (D)

Næste spørger, og så vil jeg slutte af for punktet, for der er flertal for punktet. Den sidste er Ruth Heilmann, Siumut.

Ruth Heilmann (S)

Tak, det spørgsmål som jeg også ville fremsætte, blev stillet af ordføreren for Atassut, Naja Petersen, om at medlem af Naalakkersuisut støtter fuldt op om forslaget eller ikke? I tilknytning til det, som Siverth K. Heilmann var inde på, vil jeg gerne vide, om Naalakkersuisut har planer om at stramme reglerne for tilsyn af børn og unge, der er anbragt udenfor hjemmet?

Justus Hansen, Fjerde næstformand (D)

Medlem af Naalakkersuisut.

Maliina Abelsen, Medlem af Naalakkersuisut for Sociale Anliggender (IA)

Som jeg sagde før, så er det sådan at departementet allerede er i gang med at tydeliggøre tilsynskravet, men at det bliver mere tydeligt i lovgivningen betyder jo ikke altid at det bliver styrket yderligere. Og det er forskellen ligger, hvis man skal styrke det så meget at man siger at f.eks. der skal være tilsyn hver tredje måned eller noget i den stil, hvis det er på den måde jeg skal forstå den bliver tydeliggjort, så har det forholdsvis økonomiske konsekvenser, som jeg bliver nød til at tage tilbage og finde ud af først. Men hvis det skal forstås at det bare skal være tydeligere i lovgivningen, ja det er Selvstyret, der har tilsynspligten med de selvejende institutioner, så har vi allerede det arbejde i gang.

Justus Hansen, Fjerde næstformand (D)

Tak for det. Men sidste spørger er Astrid Fleischer Rex, Demokraterne.

Astrid Fleischer Rex (D)

Da medlem af Naalakkersuisut for Sociale Anliggender, Maliina Abelsen, sagde, at tydeliggørelsen af vejledningen er på trapperne, vil vi fra demokraterne påpege, at hvis det blot drejer sig om en vejledning, så er det ikke noget krav. Vi i Demokraterne mener, at hvis det skal have en effekt, skal det stå i rapporten. Hvis det kommer til at stå i rapporten, så kan Selvstyret stille krav om, hvilken pædagogik, der skal anvendes i den pågældende private døgninstitution. Fordi de børn og unge, som vi blandt andet også anbringer fra kommunen, kan være meget 'tunge' og kan være stærkt kriminelle. Derfor er det meget vigtigt at stille krav om, hvilken pædagogik, der skal anvendes overfor disse 'tunge' børn og unge.

Justus Hansen, Fjerde næstformand (D)

Medlem af Naalakkersuisut.

Maliina Abelsen, Medlem af Naalakkersuisut for Sociale Anliggender (IA)

Det er nemlig rigtigt, det er sådan at hvis det står i vejledningen, så kan man diskutere om det er nok. Og det er lige præcis det spørgsmål, der er det vigtig her. Hvor lang ned i forordningen, og hvor meget skal der stå der. Og der er det at jeg har måttet holde mig tilbage og sige det kommer an på hvad det her det betyder for at jeg vil kunne sige at det går Naalakkersuisut ind for.

Justus Hansen, Fjerde næstformand (D)

Jeg vil sige tak til medlem af Naalakkersuisut for sociale anliggender og konkludere at punkt 62 bliver videresendt til andenbehandling i familieudvalget. Tak for det.

Vi går videre til punkt 52.